

28 septembrie 2020 Nr. 04-2/194

Doamnei Zinaida GRECEANŪ,
Președintele Parlamentului
Republicii Moldova

**Propunere de modificare a legislației în temeiul
art. 27 al Legii nr. 52/2014 cu privire la Avocatul Poporului
(Ombudsmanul)**

În conformitate cu prevederile art. 27, lit. a) al Legii nr. 52/2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul), în scopul perfecționării legislației în domeniul drepturilor copilului, Avocatul Poporului pentru drepturile copilului prezintă subiecților cu drept de inițiativă legislativă propuneri și recomandări de perfecționare a legislației.

Propunerea în cauză are drept scop revizuirea prevederilor Legii nr. 338/1994 privind drepturile copilului pentru ajustarea acestora la standardele internaționale cu privire la drepturile copilului și garantarea exercitării drepturilor universale ale copiilor, precum și reglementarea protecției efective a drepturilor copilului în toate domeniile sociale. Copiii sunt îndreptățiți să se bucure de drepturi depline.

La data de 25 februarie 1993 intră în vigoare pentru Republica Moldova Convenția ONU cu privire la drepturile copilului, ratificată la 12 decembrie 1990.

Convenția fiind tratatul de bază în domeniul protecției drepturilor copilului, conține patru principii directorii, care constituie baza tuturor celorlalte drepturi ale copilului. Aceste principii sunt: interesul superior al copilului, dreptul la viață și supraviețuire, dreptul de a fi ascultat și dreptul la nediscriminare. Principiile enunțate trebuie să fie aplicate în mod global și sistematic la toate aspectele care vizează în mod direct sau indirect copiii. Aceasta înseamnă că legislația care reglementează drepturile copilului trebuie să corespundă în mod obligatoriu acestor principii, care nu admit derogării sau restrângeri.

De subliniat că aplicarea principiilor vizate reprezintă o parte importantă și a Acordului de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană.¹ În Capitolul 27 din Acord Republica Moldova și Uniunea Europeană convin să coopereze pentru protecția și promovarea drepturilor copilului, conform standardelor internaționale, inclusiv Convenției, ținând cont de prioritățile identificate în contextul Republicii Moldova, în special pentru categoriile vulnerabile. În acest sens, cooperarea

¹ ACORD DE ASOCIERE între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte. CAPITOLUL 27 Cooperarea în domeniul protecției și al promovării drepturilor copilului, <https://dcfta.md/uploads/0/images/large/http-eu-lex-europa.pdf>;

include, printre altele, punerea în aplicare a Convenției, conform celor mai înalte standarde în domeniu.

Comitetul privind drepturile copilului în Observațiile sale adresate Republicii Moldova² a atenționat Statul parte asupra necesității întreprinderii unor măsuri urgente asupra următoarelor aspecte: abuzul și neglijarea; exploatarea sexuală și abuzul; copiii lipsiți de mediul familial; copiii cu dizabilități; vânzarea, traficul și răpirea de copii și administrarea justiției juvenile.

Una din măsurile primordiale recomandate Statului de Comitetul privind drepturile copilului este de a dezvolta în continuare un cadru legislativ cuprinzător, total compatibil cu principiile și prevederile Convenției, și de a asigura aplicarea eficientă a legilor referitoare la copii, la nivelurile național, regional și local.

De asemenea, Comitetul recomandă Statului să elaboreze o politică publică privind copilul, care să cuprindă toate domeniile prevăzute de Convenția cu privire la drepturile copilului și să dezvolte strategii de implementare a acestora.

Aceste recomandări, dar și alte curențe identificate în cadrul exercitării mandatului m-au determinat să intervin către subiecții cu drept de inițiativă legislativă cu respectiva adresare pentru a atenționa despre necesitatea includerii în lista priorităților a examinării ample a prevederilor Legii nr. 338/1994 privind drepturile copilului din perspectiva corespunderii Convenției ONU cu privire la drepturile copilului și de a iniția procedura de revizuire/elaborare a unei legi care să corespundă rigorilor Convenției, dar și realităților sociale actuale.

În calitate de argumente, în acest context, voi expune doar unele aspecte problematice din Legea nr.338/1994, care ne impun să concluzionăm că Legea nu corespunde standardelor internaționale și este depășită de realitățile sociale, care au evaluat semnificativ de la momentul adoptării acestei legi.

Așadar, în continuare vin cu unele precizări/concretizări urmare analizei prevederilor Legii menționate, realizate prin prisma principiilor stabilite în Convenția cu privire la drepturile copilului.

Din start, menționez că Legea privind drepturile copilului nu conține o normă care ar reglementa scopul acesteia sau obiectul de reglementare.

De asemenea, nu sunt definite noțiunile de bază, specifice domeniului drepturilor copilului, fapt ce contravine normelor de tehnică legislativă stabilite de Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Unul dintre cele mai importante aspecte care trebuie să constituie firul roșu al cadrului normativ ce vizează copiii se referă la faptul că fiecare drept al copilului trebuie să aibă la bază **principiul interesului superior al copilului**. Acest fapt prezumă că: „în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie

² Observațiile Comitetului drepturile copilului din 29.09.2017 privind al 4-lea și al 5-lea raport periodic al Republicii Moldova;

să fie luate în considerare cu prioritate”.³ Astfel, abordarea Convenției cu privire la drepturile copilului prezumă că și responsabilitățile parentale trebuie exercitate urmărindu-se în primul rând interesul superior al copilului și de o manieră corespunzătoare capacităților în continuă dezvoltare ale copilului.

Copiii sunt titulari de drepturi, și nu doar obiecte ale protecției. Ei beneficiază de toate drepturile omului și în același timp fac și obiectul unor reglementări speciale, date fiind caracteristicile lor specifice.

Un alt aspect, la care doresc să atrag atenția se referă la faptul că Convenția,⁴ fiind un standard de bază în domeniul drepturilor copilului, *nu stabilește anumite obligațiuni pentru minori*. Ea specifică doar că: „Statele părți sunt de acord că educația copilului trebuie să urmărească pregătirea copilului să își asume responsabilitățile vieții într-o societate liberă.”⁵

Altfel spus, faptul că Republica Moldova a ratificat acest document important la nivel internațional înseamnă că Statul recunoaște copiii ca titulari de drepturi și stabilește o gamă largă de obligații față de copii, pe care le au structurile/ instituțiile statului, care sunt văzuți ca titulari de obligații. Prin urmare, Statul are obligația pozitivă de a întreprinde măsuri întru asigurarea exercitării tuturor drepturilor copiilor în scopul educării acestora a spiritului responsabilității necesare într-o societate liberă și respectiv într-un stat de drept. Statul are responsabilitatea primară de a asigura că drepturile tuturor copiilor sunt în egală măsură respectate, protejate și realizarea lor este asigurată. Titularii de drepturi sunt și ei responsabili pentru respectarea drepturilor altora. Convenția abordează relația dintre drepturile copilului, responsabilitățile părinților și obligațiile legale ale statului ca o relație triunghiulară dintre copil, familie și stat.

De asemenea, Convenția cu privire la drepturile copilului stipulează că: „Statele părți vor veghea ca instituțiile, serviciile și așezămintele care răspund de protecția și îngrijirea copiilor să respecte standardele stabilite de autoritățile competente, în special cele referitoare la securitate și sănătate, la numărul și calificarea personalului din aceste instituții, precum și la asigurarea unei supravegheri competente.”⁶

Pornind de la aceste deziderate consider că sintagma: „**obligațiile copilului**” din art. 1 alin. (1), precum și art. 14 din Lege⁷ contravine standardelor internaționale din domeniul drepturilor copilului și necesită a fi revizuită.

Nediscriminarea și egalitatea, aspecte fundamentale a dreptului internațional privind drepturile omului, sunt indispensabile în procesul de exercitare a

³ Convenția ONU cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, art. 2;

⁴ Convenția ONU cu privire la drepturile copilului;

⁵ Art. 29 alin. (1), lit. d) al Convenției ONU cu privire la drepturile copilului;

⁶ Art. 3 alin. (3) al Convenției ONU cu privire la drepturile copilului;

⁷ Art. 14 al Legii nr.338/1994 privind drepturile copilului;

drepturilor economice, sociale și culturale.⁸ Noțiunea de egalitate este esențială pentru protecția tuturor drepturilor omului, inclusiv drepturilor copilului. Eșecul de a asigura „egalitatea” drepturilor copilului este un eșec de a garanta drepturile acestora. Discriminarea afectează fiecare aspect al vieții copilului, iar în cazul în care nu este prevenită sau dacă nu sunt luate măsuri necesare pentru combaterea discriminării, aceasta va genera excluderea, marginalizarea și stigmatizarea celui afectat.

Pe parcursul anilor domeniul nediscriminării a evoluat, astfel fiind extinse criteriile în a căror bază pot fi identificate cazuri de discriminare.

În acest context, atrag atenția asupra faptului că în art. 3 din Legea nr.338/1994 se stipulează că: ”Toți copiii sunt egali în drepturi fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, sex, limbă, religie, dizabilitate, convingeri, avere sau origine socială”.⁹ **Norma dată, în redacția actuală, este una restrictivă, deoarece enumeră o listă închisă de criterii și nu oferă posibilitatea de constatare a discriminării pe alte criterii decât cele prevăzute expres.**

De menționat, că articolul 2 din Convenție interzice discriminarea împotriva copiilor pe baza unei liste neexhaustive de motive, „nașterea” fiind menționată explicit printre acestea. Articolul 2 prevede următoarele: 1. Statele părți se angajează să respecte și să garanteze drepturile stabilite în prezenta convenție tuturor copiilor din jurisdicția lor, indiferent de rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie politică sau altă opinie, de naționalitate, apartenență etnică sau originea socială, de situația materială, incapacitatea fizică, de statutul la naștere sau de statutul dobândit al copilului ori al părinților sau al reprezentanților legali ai acestuia.

Comitetul cu privire la drepturile economice, sociale și culturale în Observațiile sale accentuează că nediscriminarea și egalitatea copiilor trebuie să se realizeze printr-o protecție specială în perioada prenatală, postnatală, în perioada copilăriei, adolescenței fără nici o excepție.¹⁰

Articolul 6 al Pactului internațional privind drepturile civile și politice recunoaște dreptul tuturor ființelor umane la viață.¹¹ Acest drept este de o importanță crucială atât pentru individ, cât și pentru întreaga societate.

Convenția ONU cu privire la drepturile copilului prevede în art. 6 alin. (1): „Statele părți recunosc că orice copil are un drept inerent la viață.” Acest fapt prezumă stabilirea unui cadru legal care să ofere protecție la toate etapele de

⁸ Observation générale du Comité des droits économiques, sociaux et culturels no 20 du 2.07.2009 (La non discrimination dans l'exercice des droits économiques, sociaux et culturels (art. 2, par. 2 du Pacte international relatif aux droits économiques, sociaux et culturels)) pct.2;

⁹ Art .3 al Legii privind drepturile copilului;

¹⁰ Observation générale du Comité des droits économiques, sociaux et culturels no 20 du 2.07.2009 (La non discrimination dans l'exercice des droits économiques, sociaux et culturels (art. 2, par. 2 du Pacte international relatif aux droits économiques, sociaux et culturels)) pct. 4;

¹¹ Observațiile Comitetului privind drepturile omului (Comentariul General nr.36 (2018) asupra art.6 al Pactului internațional privind drepturile civile și politice - dreptul la viață), pct. 2;

dezvoltare a copilului. Respectiv, Statele Părți au obligația pozitivă de a întreprinde măsuri pentru a asigura supraviețuirea și dezvoltarea copilului, ceea ce implică dimensiunea: fizică, psihologică, socială, culturală, spirituală, emoțională, economică și intelectuală a acestuia.

Articolul 4 din Legea analizată include aspecte ce țin de: combaterea torturii, pedepselor sau tratamentelor crude, inumane sau degradante; tratamentul calificat și profilaxia bolilor; protecția mamei în perioada pre și post natală. **Oportun ar fi ca în articolul intitulat „dreptul la viață” să fie reglementate măsurile de protecție în perioada prenatală și postnatală precum și protecția copilului în toate etapele sale de dezvoltare (perioada prenatală, postnatală, copilărie și adolescență), pe când aspecte ce țin de combaterea torturii, tratamentelor inumane și degradante sau aspecte privind profilaxia bolilor să se regăsească în articole separate.**

Cu referire la Capitolul II al Legii privind drepturile copilului, intitulat „Drepturile fundamentale ale copilului”, am constatat că un șir de drepturi consfințite în Convenție nu se regăsesc în Lege. Realitățile sociale și juridice depășesc cu mult spectrul de drepturi fundamentale reglementate de Capitolul vizat.

Prin urmare, pe lângă drepturile menționate în Capitolul respectiv¹², consider necesar reglementarea și celorlalte drepturi fundamentale, prevăzute de Convenție.

*Dreptul copilului la un nivel de trai decent*¹³ este unul din drepturile care permit autorităților publice să vină cu propuneri de îmbunătățire a cadrului legal în vederea ameliorării nivelului de trai al copilului și al familiei în care acesta viețuiește.

*Dreptul la securitate socială*¹⁴ este un alt drept care fundamentează toate formele de protecție socială necesare pentru fiecare copil, indiferent de particularitățile individuale (ex: copil cu dizabilitate, copil aflat în situație de risc etc.).

Potrivit Observațiilor generale ale Comitetului cu privire la drepturile economice, sociale și culturale¹⁵, prestațiile familiare sunt cruciale pentru realizarea drepturilor copilului și a adulților, care-i îngrijesc, la o protecție în virtutea art. 9 și 10 din Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale. Statul Parte trebuie să furnizeze aceste prestații ținând cont de resursele și situația copilului și persoanelor responsabile de întreținerea sa.

¹² Dreptul la viață; Dreptul copilului la un nume și la o cetățenie; Dreptul la educație; Dreptul la apărarea demnității și onoarei; Dreptul la libertatea gândirii și conștiinței; Dreptul la muncă; Dreptul la odihnă; Dreptul la asociere în organizații obștești; Dreptul la inviolabilitatea persoanei, la protecție împotriva violenței fizice și psihice;

¹³ Art. 27 al Convenție ONU cu privire la drepturile copilului;

¹⁴ Art. 26 al Convenție ONU cu privire la drepturile copilului;

¹⁵ Observațiile generale nr. 191 din 04.02.2008 al comitetului drepturile economice, sociale și culturale (dreptul la securitate socială), pct. 18;

*Dreptul la revederea periodică a plasamentului copilului*¹⁶ constituie dreptul care permite reevaluarea sistematică a serviciilor oferite copilului în scopul asigurării realizării principiului interesului superior al copilului. Mai mult, acest drept presupune intervenirea sistematică pentru prevenirea relelor tratamente, care ar putea fi aplicate copilului.

De asemenea, Convenția cu privire la drepturile copilului impune necesitatea asigurării unor astfel de drepturi, cum ar fi: *dreptul la ocrotirea sănătății*¹⁷, *dreptul copilului cu dizabilități*¹⁸, *dreptul la opinie*¹⁹, *drepturile copiilor minorităților (etnice, religioase sau lingvistice)*²⁰, *accesul la o informație corespunzătoare*²¹, *dreptul la protecție împotriva abuzului de droguri*²²; *protecția contra oricărei forme de exploatare și violență sexuală*²³; *protecția contra vânzării, traficării și răpirii*²⁴.

Cu privire la dreptul la opinie țin să menționez că în lumina art.12 al Convenției cu privire la drepturile copilului, dreptul la opinie presupune dreptul de a-și exprima liber opinia, dar și dreptul de a fi ascultat. Aspectul dat este important în luarea deciziilor ce țin de copii.

Comitetul pentru drepturile copilului²⁵ subliniază că art. 12 din Convenție nu impune o limită de vârstă pentru drepturile copilului de a-și exprima opiniile și nu încurajează Statele Părți să introducă în legislație sau în practică limite de vârstă care ar restricționa dreptul copilului de a fi ascultat în toate problemele care îl afectează. Comitetul recomandă Statelor Părți ca opinia copilului să fie luată în considerare, reieșind din maturitatea copilului, adică a capacității acestuia de a emite o opinie și nu doar de vârstă.

În contextul alegațiilor expuse conchid că orice copil, ca și titular de drepturi, trebuie să aibă posibilitatea de a-și exercita dreptul de a fi ascultat asupra chestiunilor care îl vizează și nu trebuie tratată ca o obligație a copilului. Statul, ca și titular de obligații, are obligația pozitivă de a crea toate condițiile și mijloacele necesare pentru exercitarea dreptului la opinie al copilului și pentru asigurarea că de opinia expusă se va ține cont obligatoriu, dacă nu contravine interesului superior al acestuia. Opinia copilului trebuie ascultată asupra oricărei chestiuni care-l vizează reieșind din gradul de maturitate al acestuia

În opinia mea, **instituirea unui prag de vârstă de la care este obligatorie ascultarea minorului, respectiv vârsta de 10 ani, prevăzută în art. 8 alin. (2)**

¹⁶ Art. 25 al Convenție ONU cu privire la drepturile copilului;

¹⁷ Art. 24 al Convenție ONU cu privire la drepturile copilului;

¹⁸ Art. 23 al Convenție ONU cu privire la drepturile copilului;

¹⁹ Art. 12 al Convenție ONU cu privire la drepturile copilului;

²⁰ Art. 30 al Convenție ONU cu privire la drepturile copilului;

²¹ Art. 17 al Convenție ONU cu privire la drepturile copilului

²² Art. 33 al Convenție ONU cu privire la drepturile copilului;

²³ Art. 34 al Convenție ONU cu privire la drepturile copilului;

²⁴ Art. 35 al Convenție ONU cu privire la drepturile copilului;

²⁵ Comitetul ONU pentru drepturile copilului, Comentariul General nr.12 (2009);

din Lege contravine prevederilor articolului 12 din Convenția cu privire la drepturile copilului²⁶.

Capitolul III „Familia și copilul” conține articole care vizează: Obligațiunea părinților de a naște un copil sănătos²⁷, Dreptul la abitație în familie²⁸, Drepturile copilului care locuiește separat de părinți²⁹, Răspunderea familiei pentru copil³⁰, Dreptul la spațiu locativ³¹, Dreptul la proprietate³², Ocrotirea familiei de către stat.³³

E de menționat că instituția familiei are un rol central în dezvoltarea armonioasă a copilului. Din aceste considerente și standardele internaționale pun accentul pe necesitatea susținerii familiilor cu copii.

Convenția ONU cu privire la drepturile copilului reglementează aspecte, cum ar fi: îndrumarea și orientarea necesară a părinților în exercitarea de către copil a drepturilor sale în scopul dezvoltării armonioase a acestuia³⁴; reintegrarea familiei³⁵; protejarea vieții private³⁶; responsabilitățile părinților³⁷.

Un aspect, deloc de neglijat, ține de dreptul copilului de a comunica cu ambii părinți, indiferent de raporturile juridice existente între aceștia.

Acest fapt implică necesitatea adoptării unui cadru legal național în conformitate cu standardele internaționale și elaborarea unui mecanism viabil de implementare a normelor legale, care să conțină toate aceste aspecte importante.

Capitolul IV, intitulat „Copilul în condiții nefavorabile și extreme” reglementează situațiile de risc în care poate fi un copil.

Acesta include articole privind: ocrotirea copiilor orfani și a copiilor rămași fără îngrijire părintească, întreținerea copiilor în instituții de stat pentru copii, drepturile copiilor cu dizabilități, drepturile copiilor aflați în situații excepționale, interzicerea antrenării copiilor în acțiuni militare, dreptul copilului la statut de refugiat, ocrotirea drepturilor copilului în cazul tragerii la răspundere a acestuia, ocrotirea drepturilor copilului în instituțiile educative speciale, ocrotirea copilului de răpire, vânzare și trafic.

Menționez că însăși formularea denumirii *Capitolului IV vine în contradicție cu standardele internaționale*. Spre exemplu, dizabilitatea, în urma ratificării Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități, nu mai e considerată drept

²⁶ <http://ombudsman.md/activitate/politici-publice/opinii-si-recomandari/> - opinia Avocatului Poporului pentru drepturile copilului prezentată la Curtea Constituțională;

²⁷ Art. 15 al Legii nr.338/1994 privind drepturile copilului;

²⁸ Art. 16 al Legii nr.338/1994 privind drepturile copilului;

²⁹ Art. 17 al Legii nr.338/1994 privind drepturile copilului;

³⁰ Art. 18 al Legii nr.338/1994 privind drepturile copilului;

³¹ Art. 19 al Legii nr.338/1994 privind drepturile copilului;

³² Art. 20 al Legii nr.338/1994 privind drepturile copilului;

³³ Art. 21 al Legii nr.338/1994 privind drepturile copilului;

³⁴ Art. 5 al Convenției ONU cu privire la drepturile copilului;

³⁵ Art. 10 al Convenției ONU cu privire la drepturile copilului;

³⁶ Art. 16 al Convenției ONU cu privire la drepturile copilului;

³⁷ Art. 18 al Convenției ONU cu privire la drepturile copilului;

o situație extremă, ci o circumstanță care obligă statul să întreprindă măsuri, prin acomodare rezonabilă, pentru a ajuta persoana/copilul cu dizabilitate să se bucure de toate drepturile și libertățile sale fundamentale. Mai mult, conform legislației naționale³⁸ din 2013 noțiunea copii aflați în situație de risc, presupune: copii supuși violenței; copii neglijați; copii care practică vagabondajul, cerșitul, prostituția; copii lipsiți de îngrijire și supraveghere din partea părinților din cauza absenței acestora de la domiciliu din motive necunoscute; părinții copiilor au decedat; copii care trăiesc în stradă, au fugit ori au fost alungați de acasă; părinții copiilor refuză să-și exercite obligațiile părintești privind creșterea și îngrijirea copilului; copii abandonați de părinți; în privința unuia dintre părinții copilului este instituită o măsură de ocrotire judiciară (ocrotire provizorie, curatelă sau tutelă); copii victime ale infracțiunilor.

Prin urmare, prevederile în cauză urmează a fi revizuite, iar capitolul respectiv să conțină reglementări cu privire la protecția copilului aflat în situații de risc, inclusiv protecția copilului aflat fără grijă părintească.

Mai mult, atrag atenția că Legea în redacția actuală nu prevede măsuri de prevenire a delicvenței juvenile și nici măsuri de administrare a justiției juvenile. Standardele internaționale³⁹ impun obligativitatea elaborării unui cadru legal care să permită implementarea acestora întru asigurarea respectării drepturilor copilului.

CONCLUZIE

Evoluția raporturilor sociale, precum și evoluția standardelor internaționale în materia drepturilor copilului impun necesitatea revizuirii/operării modificărilor de rigoare în Legea privind drepturile copilului.

Legea nr. 338/1994 privind drepturile copilului este depășită de realitățile sociale, conține prevederi imperfecte și necesită ajustarea la standardele internaționale din domeniu, Convenției ONU cu privire la drepturile copilului.

După cum a fost menționat, Legea privind drepturile copilului nu conține definiții ale noțiunilor de bază ce ar viza domeniul respectiv.

Unele reglementări a cadrului legal, terminologia și limbajul utilizat din Legea privind drepturile copilului, în redacția actuală, nu corespund standardelor internaționale din domeniul drepturilor copilului.

Structura Legii de asemenea necesită modificări, astfel încât să fie acoperite toate aspectele vieții sociale ale copilului.

În ceea ce privește drepturile și libertățile fundamentale ale copilului legislația națională și cea internațională a evoluat considerabil. Astfel, se exclude abordarea precum că copilul are obligații. Copilul trebuie să dispună de o educație,

³⁸ Legea nr.140/ 2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți;

³⁹ Principiile pentru prevenirea delincvenței juvenile (Principiile de la Riyadh), adoptate prin Rezoluția 45/112 14 decembrie 1990; Organizația Națiunilor Unite - Rezoluția 40/33 din 29 nov. 1985, Ansamblul regulilor minime ale Națiunilor Unite cu privire la administrarea justiției pentru minori (Regulile de la Beijing);

care i-ar dezvolta spiritul responsabilității pentru a putea conviețui într-o societate liberă și democratică.

De asemenea, este necesar stabilirea unor prevederi legale clare și precise în privința măsurilor de prevenire a delicvenței juvenile, precum a măsurilor de administrare a justiției juvenile.

Reiterez ideea că pe tot parcursul Legii, interesul superior al copilului trebuie să fie pilonul de referință în toate aspectele vieții sociale.

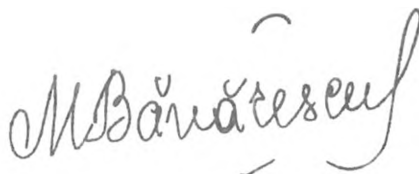
În contextul celor expuse supra, în scopul asigurării respectării și protecției drepturilor și libertăților fundamentale ale copilului, în temeiul art. 27 lit. a) al Legii nr. 52/2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul):

PROPUN:

1. Inițierea unei evaluări ex-post de impact asupra Legii nr. 338/1994 privind drepturile copilului sau audieri publice pentru identificarea pașilor următori în perfecționarea cadrului normativ național în materia drepturilor copilului, pentru racordarea la standardele internaționale, în special la Convenția ONU cu privire la drepturile copilului.
2. În procesul de elaborare a proiectului legii noi/revizuirii recomand să se țină cont de următoarele aspecte: definirea noțiunilor de bază copil, copil aflat în situație de risc, copil cu dizabilitate, interesul superior al copilului etc.; drepturile copilului; protecția copiilor aflați în situații de risc; dreptul copilului la familie, justiție juvenilă și justiție pentru copii, drepturie și libertățile civile etc.

Despre rezultatele examinării și măsurile întreprinse solicit respectuos să fiu informată.

Cu respect,

Maia BĂNĂRESCU
Avocatul Poporului
pentru drepturile copilului